

PREKMURSKI GLASNIK

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
v MURSKI SOBOTI, Lendavska ulica št. 61.
OGLASI STANEJO ZA 1 mm VIŠINE
IN 80 mm ŠIRINE K 1.—

Izhaja vsako nedeljo.

Posamezna številka velja 2 kroni.

NAROČNINA: ZA CELO LETO — 80 K
ZA POL LETA — — — — 40 K
ZA ČETRT LETA — — — — 20 K
ZA 1 MESEC — — — — 7 K

Naše novo pole.

Nevoščenjaki i drugi neprijatelji naši siromákov idite i poglednite si pole raztálane grofovské zemle, na šteri ste prvlé vidli béroše delati, na šteri ste navajeni bili veliko grúdje viditi. Na tisti prelogaj i zanemárjeni štúkaj se že gnes káže sled i sád vrli delavni rok naši siromákov i kučarov. Poglednite si té nove njive! Lepa pšenica obečáva dobro žétvo. K krumpišam i kukorci se je pognojilo. Da je žito prejšlo, tá nesreča siromáke cilou žmetno zadene. Prejšlo pa je vse kesno posejano žito v našem kráji brez rázločka, či na grofovskoj ali páverskoj zemli. Zavolo pre-késnoga raztálanja grofovské zemlé so siromáki nej mogli prvlé žita posejati, kak so zemlo dobili. Zató šteri lúdjé pri tój nesreči najráj siromáka krivijo, tisti istine ne lúbijo. Či bi se siromákom malo prvlé zemla raztálala, bi túdi nej vsi siromáki žito kesno sejali, nego bi se posejalo kak pri páverskom grúnti, ranej i kesnej. Ne bi se telko nesreče prigodilo na račun nejkrivoga siromáka, kak zdaj.

Ali poglednite delo našega siromáka! Nej je obvépo v tój nevoli. Mesto, gdé je žito prejšlo, je znova obdelo, gdé potrebno pognójo, z orao, povláčo, grautko ali oves posejo, kukorco ali krumpiše posádo ali pa je písto zrásti redko žito s trávov za krmó, štero je pobro i zeléno s polago; na tisto mesto pa pá gnój vozi za prosou.

Poglednite si tou novo pole i samo ešče nej zaráščeni mejáši svédóčijo, da so se njive preminočo jesén narédile. Stári gospodski obráz té zemlé je dobo mláda lica. Vse je dobro obdelano, vse posejano i zasajeno, vse rasté, žené, cvetá i desétkrátni sád žétve skrb i trúid siromáka popláča. Za kelko se več pripova na novom poli, kak prvlé, za telko bogše ali več lújdi se lejko preživé. Za tisto pa, ka se lejko odá, se kúpi škér i se siromák bogše oblečé, si bogšo hrambo spova i naše pokolenje ne bodo vsefelé dúševni i telovni betegi mantrali, ki s prevelkoga siromaštva shájajo. Vrednost pridelkov našega lúdstva dela i trúda se nede zaprávlala.

Inda od naši očákov vkraj vzéta zemla nesmi več nigdár iz rok našega lúdstva priti níkšo formo nej! Ka dobroga gnes mámo, ne dámo za níkšo ceno več z naši rok! Telko si naj tisti rovari zapomnijo, ki bi za svoji peršonski haskov volo ráj vidli našo slovensko zemlo v rokaj prešnji „milostivni“ grofov. Tisti gospodi pa, ki mislijo, da páver ráj svoje višesnje zrnje živini s polága, kak pa da bi je odo varašancóm, se naj nika ne bojijo. Kak se je orság poskrbo za pravice siromaški polodalcov, rávno tak de znao krivice odpraviti, štere bi se znale prigoditi fabričnim delavcom i drugim varašancóm poleg živeža. Nikak i nigdár pa se nesmi tou v Prekmurji zgoditi na račun siromaškoga polodlavca i kučara, da njim grofovsko

zemlo nazáj vzéli. Nišče, túdi orság je nej v stáliši telko pripovati, kak pa se v tou formo pri nás pripova, či grofovská zemla raztálana ostáne i se razlásti. Što má, naj dá, i či nešče, naj se primle i nevoli odpomore.

Doj z rivari valute i blága, doj z verižniki, doj s tihotápci, doj s podmitov, doj z brezmerými cejnami! Ovak nede konca pretiranoj izdobičariji, ovak nede réda! Delavnim siromákom pa se more njim dána grofovská zemla v stálo lást prepústiti. S tém vsakši računa i brezi té očivesnosti so ešče naši siromáki nikaj nej dobili. Pričákamo pa, da se raztálana grofovská zemla najkésnej do leta 1924 razlásti.

Sv. Ciril in Metod.

Dné 24. t. m. na spomin prvih naših slovenskih apoštolov sv. Cirila pa Metoda so se vršile po cejloj Jugosláviji razne svečanosti.

Za nás Prekmurce je túdi velki svétek té dén. Morávski knéz Pribina (840—861), šteri je tékrát vládao v Dolnji Panoniji, je vse panonske Slovence okoli sébe zbrao, tak, da je njegova držáva bila med Muro in Drávo s Prekmurjom vréd vse od jugozapádne Ogrske pa na Štájerskom do Ptujá.

V to veliko slovensko držávo je pozvao Pribinov sin Kocel sv. Cirila pa Metoda, naj včijo pa organizirajo to lúdstvo. Med

LISTEK.

Iz vinskih goríc.

— Prekmurska zgodba pred vojnov. —

Napiso Preksávski.

(Konec.)

»Sem pa resan radovéden, kaj je napravo Hanzel«, je pravo Pančur.

»Vseh njemi je puno; gotovo je dao hišo na bobén«, se je vmejšo Metkešojc. Obá je jáko zanimala tá zadéva in pazlivo sta poslušala Koplencerja.

Nagno je Koplencer kupico in nadal gučo: »Baronov Hanzl je bio že duže časa čemeren na Maričovoga Gerčija iz Rogačovec, ár njemi té nej ščóo odati krave. Zdaj se pa je Hanzl ni dila prilika, da bi se maščúivo in obenim prišo do svojih 30 rajškov.

Pelao je torej Mačkovoga Vonka v svojo sobo in njemi raztolmačo plán, kak naj ide v soboto, gda se okmiči, v Rogačovec, vkrádné Mariči kravo in jo pripela v Gerečavce do dvánástih ponoči; on de ga čako in zakole včasi kravo pa

razodávo meso v nedelo zutraj. Nišče nede nika znao, Vonko pa dobi dužno pismo nazáj.

Vonko je potrdo, ségla sta si v roke in razodišta obá navidoč zadovoljeniva. To je bilo v tork večér. Do sobote je móo Vonko zadosta časa, da je premišláva, kak naj vkrádné kravo. Šou je párkrát v Rogačovec, preglédno naskrivno štalo in je vido, ka de malo težko šlo, ár more s kravov skoz dvorišča, gdé je prevézani veliki, húdi pes. To zdaj je prilika, da se reši dugá na takši lejki način, potém pa znonkar níkdár več.

Vonko je posedo okrog doma in premišlávo. Skrbelo ga je in že se je obžalo, da je oblúbo Hanzl ni, da njemi pripela vkrádnjeno kravo.

V pétek popoldnévi se je Vonko kak pre-rodo. Veséli je bio, popevo, špájso se. Kaj je bilo vzrok té nágle premenje?

*

Gda se je v soboto okmičilo se je opravo Vonko od doma. Liki nej je šou v Rogačovec, ali narávnost v Gerečavce. Zvedo je námreč, da je Hanzl nedávno kúpo kravo, ki jo má v štali pri svojem sosedi. Tího se je priplézo do štale, odpro dveri i postano. Poslušó je. Nikoga blúzi. Odvézo je kravo in jo odpelo proti Rogačovcom.

Na poli se je vstavo in gda je čúio edenájsto vóro biti, je postránskih potáj pripelo kravo v Gerečavce. Hanzl ga je že čako, prevzeo kravo in dao Vonki dužno pismo. Vonko gda je začúto pismo v rokáj je odišo z lejkim srcóm domou — Hanzl pa na delo. Bujo je za mesarijo kravo, jo djal iz kože in znosao meso s mesarijov.

»Dobro je opeharo Vonko Hanzl na, hahaha«, se je smejao Pančor. »Nigdár bi človek nej mislo, da je Vonko tak zvít«.

»Čisto prav njemi je, Hanzl ni«, je meno Metkešojc in se obrno proti zapádi. Sunca je tonilo za Kapelo, nastao je mrak. »Domou bosta mogla. Okmičilo se je in pot pela navzdol«.

»Kaj nás boš gono ti? Ešče eno mero, naj kar košta« je govoro Pančor in Koplencer, ki nej bio sovražnik pune kupice, njemi je pritrjeval.

Kmica je že bila, gda sta se Pančor in Koplencer odpelala obá v krasnom razpoloženji.

»Ja, ti Koplencer, kak se je zvedilo od vsega?»

»To je pa tak. Drúgi dén, v nedelo je slučajno odao Hanzl mnogo mesá in ovido, ka de mogo zaklati ešče svojo kravo, štera je v štali pri sosedi. Šou je tá. Krave nega. Nevej níti sosed,

NOVICE

tejni panonskimi Slovenci sta širila Ciril pa Metod krščansko vöro, prevedli so na slovenski jezik cejli evangelij, psalme pa druge pobožne knjige; zvin toga so jih návčili na vsa hasnovita dela in so njim dobre zákone dáli.

Kak so divji Madžari leta 900 iz Ázije vdri v denéšnjo njihovo domovino, so tudi uničili moravsko knéževino pa cejlo delo Cirila pa Metoda, tak da so se Slovenci popolnoma izgubili v Panoniji, a zánjni ostanki tej panonskih Slovencev so Prekmurci, šteri so vse do leta 1919 trpeli pod madžarskim járnóm. Záto so Prekmurci tudi dostojno proslavili dén sv. Cirila pa Metoda. Na predvečer toga svétka so se vsi iz Murske Sobote zbráli na sejmišči, gdé je velki kres bio goripostavljeni. Kak je vojaštvo pod državnom zástavom tá prišlo se je vužgao kres, pa med možárskim streljanjem je plésalo lúdstvo kolo, pejvalo državno himno pa druge národne pesme. Sokolsko društvo iz Murske Sobote se je potrudilo in žrtvovalo, naj samo što sjaj-niji bo spomin naših prvih slovenskih učitelov. Vsi smo z globokim utjecajem v srci pa zadovoljni razdišli.

Drugi dén je bila boža služba. Po meši je edna učiteljica pevala sama himno. Zakaj samo tá edna? Kak smo čúli sobočki dekan je nej šteo prekdati orgule, ka bi se deca pod vodstvom učitelstva návčila in popevala himno; z druge strani smo túj čúli, ka naša oblást nema kuraža, ka bi notri ségnola v to madžaronsko gnejzdo, pa bi réd napravila. Mislimo, ka je tak, či pri sakšem národnóm prazniku mámo takše nevole. To tudi známo ka bi dobo župnik od fašistov, šteri bi to v zasédenóm ozemlji napravo.

Pa ešče nekaj! Naša madžaronska sobočka inteligencija nej samo ka je nej prišla nej k kresi, nej k meši, nego zástave je tudi nej vöobesila. Da so nej prišli na sejmišče — nego so ozdaleč na železniškoj štreki glédali pa šétali — to razmimo; nej so vúpali tá priti ár bi njim goréči düh sv. Cirila in Metoda v glavou pognao krv; no, to nikak ne razmimo, zakoj nemajo zástave? Nemajo pejneze?

Quousque tandem abutere patientia nostra?

nevejo drugi sosedje. Gdé je liska? — Naenkrat šine Hanzlni nekaj v glávo. Bežij v mesarijo, privzdigne kožo bujte krave in spozna po lisi na čeli svojo lisko. Tak je zvedo sosed od té zgodbe in jo povedo svojimi sosedí, tisti pálik svojimi no ja in

Zavri no, ali ne vidiš, tele vága konja po nogáj.

Pripelala sta se že do klanca in konj je záčao vedno hitrej iti.

Koplencer se je nagnó na právo prek kolena Pančorji in ščóo za závor. Pančor, ki je dozdej ešče premišlávao od Hanzlnove krave, ščóo tudi zavrejti in, kak je kesnej sam pravó, nej opazo, kak so njemi pri tom vajati vujšli z rouk in padli konji pod nogé. Konj se je zosago i drápo že z cejlov močjov v dolino. Napúnjo se je Pančor, da bi zdaj závro, liki závor nej ščóo prijéti in gda je napno vse sile, se je závor v lomo.

In zdaj si predstavljajte obá možákarja, sedéča na kolaj. Prebledela sta, se oprijéla lestvice in naenkrat trezna čakala kaj bo . . . Konj pa dráple vedno bole divji, skáče, odskákuje.

In zdaj pride ovinek pride Skledarji. Tú znáta moža, da nede dobro.

Železnica Murska Sobota—Hodoš de začéla voziti, kak smo zvedeli iz zanesljivoga vira s 1. junijom. Vrše se námreč pogájanja med našov in madžarskov vládo v svrhu, da se za začne železniški promet med obema državama med Mursko Soboto in Kermedinom, ter Dol. Lendavo—Zalaegerseg. Na progi Pragersko—Čakovec—Dol. Lendava—Budapešta bodo vozili direktni cugi tak, da v Čakovci nede trebela nika več prestopati in čakati za zvézo. Zadevne resolucije shoda J. D. S. v Murski Soboti dné 8. mája t. l. so méle hiter uspeh.

Tejlovo. Impozántna je bila tejlovska procesija v Murski Soboti. Povorko je otvorila mladina naših šoláj. Vojaštvo pod vodstvom g. podporučnika Minakoviča je zdiglo sjaj cejle procesije. Pri okrajnom sodišči je defiliralo pred vojaškimi in civilnimi oblástmi, pri vsakšem oltári so pa salve strelali. — Na novo organizirano ogengasilno društvo pod komandom Cvetkoja je tudi nastopilo, pa se je skrbelo za réd in disciplino v povorci. Dugo smo glédali ogengasilno zástavo. Da je tekst na zástavi madžarski napisani, je nás nej motilo, ár je zástava že stára, pa povejmo relikvija; známo pa, da je prvle na zástavi bio vogrski trikolorno, toga so mogli odstrániti — zdej pa nemajo jugoslovenskoga trikolora gori. Jeli je to propaganda, ali pa pozábljivost? — Demagogija.

Madžarski grb. V Cankóvi v krčmi Vogler na dvorišči ešče vsikdár visij madžarski grb. Koga srce pod té grb vleče, naj tisti ide v Cankovo.

Štemplanje dinárov. Pálik madžaronski agitátori norijo nás, ka de dolištemplanje dinárov, pri tom de držáva 20% odtrgnola. Vse to je velika láž, štero vsakši razmeti človek lejko vöspozna. Držáva nonč nemre svoje peneze dolštemplati in tudi prinasa je nej nišče na to mislo, kak samo madžaronski agitátorji, šteri svoj novi kšeft iščejo. Lúdstvo, poženi ednok té agitátore, šteri samo svoj hasek želejo, a tebi kvár.

Učitelji. Dobili smo pritožbe, ka ništerni naši školniki, tudi oni od prek Mure, ne živéjo, kak bi mogli. Dosta preveč pijéjo, za šolo se ne brigajo. Školnik more biti példa lúdstvi i njemi na pomoč. Či po tom poglédi nede bogše, mo té gospode v naših novinaj zglásili.

Nagnó se je voz na levo, tirao se je nekaj časa samo po levih koláj, zadegna za grúško in se prevlomo na dvá tála. Vse to se je zgodilo tak hitro, da se je Koplencer komaj zavedo, gda je ležo ob kákši grúški in se prijémo za bok.

Pančor pa, ki se je držó za závor, se je nagnó na právo, spádne naprej, si potere roko; lagviček z vinom je spadno nanjega in njemi potro dvej rebri. Kola so ga vlekla nekaj časa s seboj, končno je slédkar nikšega sunka oddirjal konj sam s prednjim tálom kol naprej, Pančor pa ob ležo nezavesten na sredi ceste. Po cestnom járki pa je teklo zláto vince iz razbite lagvičke.

Gda Pančor po dugih mesecaj ozdravo in posedo pred hišov, ga je obisko ednoga dnéva Koplencer. Dugo sta se pogovárjala in na konci je pravo Koplencer: »Ti, starina! Sinove máš tak velike, pa sam oprávlaš takše posle, koma bi lejko poslo sinove. In záto se se ti je to zánjnič zgodilo.«

»No ja, no ja! Vej bi človek pústo, pa se vedno bojim. Vej bi se njim lejko ešče kaj pripetilo.«

Predstáva na den sv. Cirila in Metoda. Dné 24. t. m. na národní práznik v M. Soboti predstáva učencev državne petrazrednice. Na programi je bila čarobna igra »Prstan« Na sámój predstávi se nam zdelo, da edno čarobno knjigo čtémó, gdé so vsi živi grátali, pa zdaj tú pred nami se igrajo, govoriyo pa pevajo. Nekaj lepoga je nam pružila naša mladina. Osobito istakla Helena Cvetko. Popevala pa igrala kak edna umetnica v čarobnom krájljestvi; krasno je bilo njéno pevanje njéni govor pa cela njéna igra. Zvin njé so se tudi istakli Jožef Tivadar Štefan Horvát, pa so dobri bili vsi drugi igralci. Čestitamo njim! Tém potam izrečemo učiteljstvu, posébnó pa g. učitelji Čučeki pa učiteljici Tiliki Prelogovoj, — šteriva sta aranžirala celo igro in sta se telko potrudila okoli naše prekmurske mladine — našo nájtoplejšo hválo in pozdrav! Med in po predstávi je igrao vojaški tamburaški zbor iz Veržeja, šteri večér pri gostilničarji Turki prirédo lepo poiskani koncert,

Zahvála. Učiteljstvo državne petrazrednice v Murski Soboti si šteje v dolžnost, da se v svojem kak v iméni učencev naj prisrčenje zahváli vsem onim, šteri so s svojim obiskom pripomogli k lepomi uspehi igre »Prstan«. Posébnó pa njim je dolžnost zahváli se g. Dittrichi za njegovo izrédno lúbéznivost in požrtovalnost, gospej Križmaničevi, ki je brezpláčno narédila vso potrebno obleko za palčke in nam v vsakóm oziri šla na roko, ter g. Avg. Kosi od dávnéne oblásti, ki nam je dráge volje uglasbo pesmice in spremljal na harmoniji. Zahvála pa tudi vojaškomi tamburaškomi zbori iz Veržeja, ki nam krajšla s svojim sviranjom čas v odmori — ter g. kapetáni Perci, ki nam je blagovoló jih pripeljati.

Ozemlje do Rábe z Monoštrom utégnemo zasésti v krátkem. Drugi teden de se obnovila pogájanja med Avstrijo in Madžarsko radi prepústive zapádne Ogrske Avstriji. Brez dvoma je, da do se mogla končati tá pogájanja tak, kak je določeno v mirovni pogodbi, námreč da de Ogrska mogla prepústiti Avstrijcom nej odločeno ozemlje. Záto bodemo tudi mi zasedli ešče ostánjeni tao severnoga Prekmurja do Rábe. Ogrske oblásti so že same pripravile prebivalstvo na to dejstvo.

Nesramnost. G. Sever, po nerazumljivi volí naše vláde gerent v Dolnji Lendavi, je v ništernoj brivnici v Murski Soboti gučo, ka »Sokoli« samo z alkoholom delajo. Od Severja drugoga guča nonč nemremo pričakati, a tisti dén je Sever prišo v Soboto z automobilom, da je prvle sám malo preveč v kupico pogledno. Kak »Sokol« dela, vidimo vsi, včino je že dosta dobroga, nači kak pa Sever, šteri je nikaj nej meo, da je prišo v Prekmurje, dnes pa že žmetne peneze má. To tudi lúdstvo vidi in sodi náčiše, kak pa Sever misli.

Nesramnost avstrijskoga hujskáča Voglerja. Gda se je napredvečer slávnosti sv. Cirila in Metoda vračalo občinstvo v Murski Soboti v najlepši slogi z našim vrlim in že trnok vdomačenim vojaštvom tuk. čete 43. pešpolka, od kresa, ter vsklicala pred hotelom Dobrai kralji Petri in regenti Aleksandri, je to avstrijskoga državljana Rudolfa Vogler-ja iz Radgone tak bolelo da je začel glásno bruhati take psovke na našega regenta, da jih na tem mestu ne moremo ponoviti. Nastálo je splošno ogorčenje. Vogler je bio aretiran, ter izročen tuk. okrajnomi sodišči. Té človek, šteri bi od svoje slabo obiskováne gostilne v Radgoni ne mogo živeti prekúpuje z dovoljenjem naših oblásti v Prekmurji živino, dela pri tem mastne dobičke ter se očakno vozi z lastnim automobilom po naših lepih krajinaj. Brez dvoma je napravil s hujskanjem že mnogo škode v Prekmurji. Omenjene žalitve regenta so pa zanesljivih pričah dokázane, ter pozivljamo merodájne oblásti,

da nastopijo proti predrznosti tujci z vso strogostjo zakona. Tudi razine voznje z avtomobilom in kočijami v Cankova ne smejo pomagati Voglerji, da nede zasluženi kazni! Seveda nemo trpeli, da bi hodil Vogler po prestani kázní zopet v Prekmurje izzivati. Tomi človeki se ne smejo nigdar več dovoliti prekoráčenje naših meja. Nato opozárjamo vse naše oblasti štere vidirajo potne liste. Mi mámo že dosti z »dinastijo« mogočnih in ošabnih Voglerjev, ki prebiva na našem ozemlju. Opozárjamo dež. vládo, da vláda vsled toga dogodka tú splošno ogorčenje in zahteva po zadoščenju. Poteku zadeve bomo posvečali največjo paznost.

Rekrutom. Šteri v právom cajti na štelingo ne pride, de kaštigani do pét let in de mogo služiti v Macedoniji ali Albániji. Opominamo našo mladézen, ka právocajtno naj idejo na štelingo, či do pozváni. Slúžili do vojaško slúžbo v Sloveniji. Za vsikdár se nišče nemre skriti, ednok že pride v roke oblastom, štere do ga kaštigale, kak odzgoraj pisano.

Zloraba. Gerent v Dolnji Lendavi g. Sever je túdi nikšo formo nadzornik ognjegasilnih družtev. Kak tak pláčo od držáve má. Njegova náloga je, ka po vesnicaj ide in lúdstvo vči od potreb ognjegasilnih družtev. A mesto toga on v takših prilikaj gyúlejše obdržáva za klerikálno partájo in té guči proti vládi. Mámo za tou dokáze. Držávni penezi so lúdska porcija, záto zahtevamo, ka se tá zloraba zabráni.

Prijátelji. Čújemo, ka mnogim Sobočánom, túdi ništernim prek Mure, na srcé ide nevola, v štero je spadno Vogler Rudolf iz Radgone. Oprvim g. Benko Josip, té pa Kemény Marko. Razmimo, kšeftarji idejo vkúper. Za dnes telko, sledi ešče kaj pride, či mo vidli, ka se tomi gospodi náčiše godi, kak sakšemi drúgomi, šteri kaj proti právdi včini, či túdi je bogátec. Nam nej briga za to, či nas Sobočki bogátcí márajo ali ne, kak ništernim, šteri so prek Mure prišli, právda in pomoč siromákom je naš cil.

V vednost političnim oblastem. Na praznik sv. Cirila in Metoda je bila okrašena večina hiš v Murski Soboti. Med nekaterimi izjemami so: Kat. župnišče (za vlade bolševikov je isto razobesilo rdečo zastavo!), dr. Pintér, dr. Vályi, pek Pollak itd., ki ostentativno zanikajovsak prikaz oblasti.

Norčevanje iz državne himne. Dekan Szlepecz je 28. oktobra 1920 prepovedal organistu igrati na orglje »Bože pravde«, niti ni dopustil, da bi kdo drugi igral. Kaj se mu je zgodilo? — Nič! Na praznik sv. Cirila in Metoda 24. mája 1921 je imeniuvani milostno dovolil igrati himno. Toda organist sí je premalo vzela k srcu to povelje. Razven prvih dveh besed »Bože pravde« ni znal in je nadaljeval pesem z lalala. — Ali ostane túdi to norčevanje brez kazni?

V Lotmerki je zvolen prvi slovenski župan v osebi g. Kukovca, šteri je kotriža demokrátske partáje in trnok razmeti človek, znáni túdi v Prekmurji. Pozdrávlamo ga.

Toča je pádala v pétek v Soboti in okolici, a je nika kvára nej včini, ár je bila pomešana s trnok potrebnim deščóm.

Opitanje. Gr. Sever v Dolnji Lendavi má obrtne liste, štere bi kak indašnji agent za kotle »Alfa« poprávdi nej mogo dobiti. Či siromák šče meti obrtne liste, ga ne dobi aji pa po dugom cajti in žmetnom trúdi, g. Severi pa obrtni listi sami vkúp letijo. Opitamo oblast, či je pripravljena té obrtne liste túdi revidirati?

Učitelji in profesorji morejo dobro znati pismenoga jezika. Ministerstvo je odredilo, da se morejo vsi učitelji in profesorji nemške ali madžarske narodnosti v Sloveniji do jeseni navčiti slovenskoga jezika.

Imeniuvanja urádnikov dávnice stroke v Prekmurji v leti 1921. Pri dávnem okrajnom oblasti v Murski Soboti: dávní oficijál Maks Merčun za dávnoga upravitelja v IX. č. razrédi. Pisarniški nadoficijant August Kos in pisarniški urádnik Alojzij Vöröš pisarniškim asistentom v IX. č. r. Pri dávnem urádi v Murski Soboti: Dávní praktikant Alojzij Germovsek dávnim asistentom v IX. č. r. Pri dávnem urádi v Dol. Lendavi: vodja dávnoga uráda dávní oficijant Rihard Koller dávnim upraviteljom v IX. č. razrédi. Dávní asistenta Štepan Kramar in Sel Anton dávnim oficijalom v X. č. r., dávná praktikanta Jožef Junah in Rudolf Kump dávnim asistentom XI. č. r. Novoimenávana dávná asistenta Cimerman Franc in Gregorc Josip sta pridéljena dávnomi urádi v Mursko Soboti, a dávní asistent Čeplah Dragotin za dávnomi urádi v Doljno Lendavo. Dávnim izstirjevalcom za okraj Murska Soboti je imeniuvan vojni invalid Franc Rihtarič za okraj Dolnja Lendava Kozjek Rajko.

Keliko máre má Prekmurje. 1 februara 1921 l. da so se máro vkúper spisali je po štastiki bilo: konj 453, kobilov 3563, žrebcov 196, žrebetov 941, voli 446, kráv 32.639, bikov 1704, junci 15.523, svinj 37.421, ovec 14, koze 110, osli 1, mezgi 2, perutnina 143.606.

Tájniški tečaj v Murskoj Soboti, se začne 30. mája v ponedlek, i včili do se do 18. junija, strokovni učitelji pri tom tečaju do urádnice in od soldačke oblasti nikák.

Vsi Jugoslovánski državljani, ki so Amerikanski vojáki bili in so v svetovnoj bojni spadnoli, kak Amerikanski vojáki, dobij njuva familija 10.000 dolárov od Amerike.

V Austriji do túdi peneze vómenjávali. Austrijska vláda nameráva v krátkem cajti Austro-Ogrske banke vómenjati, štere so v Austriji v prometi in šteri májo austrijski žig. Pri tom vómenjávanjem se vrednost bankovcev nede znižala.

Tühinci se odpistijo iz državne slúžbe. Ministrski svet je narédbo dao vó, da se odpistijo iz državne slúžbe vsi tisti tühinski urádniki, na štere se posvedoči, ka so nej lojalni in vórni toj novoj držávi. V Sobotici so pred pár dnévami več tákše železniških slúžbencov (rojeni vogri) slúžbe odpústili, šteri so nej ščeli na to novo držávo prisego doj djáti. Pa té do ešče Jugoslávije vó odegáni.

Keliko premogo dobimo iz premoovnikov Pečúha. Reparácijska komisija je odločila na svojem gyúlejši dne 17. áprila 1921 leta, da dobi naša držáva 54 od stotkov produkcije premoge od vseh sedem premogovnikov okolik Pečúha. Tej 54 percentov nam je reparácijska komisija osodila pred bojnov povanoga dostine, pa od vseh tisti rudnikov šteri so na našem, pa na vogrskom kráji. Ka je znáno, zdaj je naša vláda samo iz 4 premogovnikov premoga vdáblala. Z tisti, štere so pod našo upravo. Dve trij rudnike so na ov kráj demarkácijske linije. Té trij so vkúper prekapčene vedno, i potom v tem povanje de se túdi računalo. Toga premoga núcamo za gor držánje prometa v Bánáti, Báčki in Sloveniji.

Nesreča. 19. mája t. l. je Celec tišlara v Lemerji 3 let stara ž. bica matranco dobila, od steroga je za pár vór prejšla. Mogoče ka je od zelenoga poláganja té beteg dobila. Vértovje pomali začnite zeleno poláganje mári dávati, nájbogše z sújov krmov mešati, dokéč se mára coj navádi. Vtoj nesreči Celec okolik 25—30 jezero kron kvára má.

Občinskim urádom. Prosimo vse tiste občinske uráde, šterim naše novine pošilamo, naj nam za naročnino peneze pošlejo, ár smo samo tak mogočni njim nadale pošilati, či je naprej pláčajo. Naše novine so pa vsákoj občini trnok potrebne, ár se urádnó delo, štero je občinam znati dobro, mo vsigdár v naši novinaj pisali.

POLITIČNI PREGLED.

JUGOSLÁVIJA. Parlament je v špeciální debati potrdil prvi tao ustave. Naslov naše držáve je določen na: kraljevina Srbov, Hrvatov in Slovencev. V parlamentu je ministerski predsednik Pašič odgovoril na nikšo interpelácijsko, ka je držáva vse storila o právom cajti, ka dobimo Koroško do Dráve nazáj. Či Pašič ednok guči, to drži, záto smo prepričani, ka de njegvo obečanje spuni. Naše koroške brate že naprej pozdrávlamo v našoj slobodnoj držávi.

MADŽARSKA. 23. t. m. začnole so se pogájanja z Austrijo poleg zapádne Madžarske, štero more tá držáva po mirovnem koatratkuši prekdati Austriji.

NEMČIJA je bila končno primorana, da je sprejela pogoje antante na gledvi odškodnine, kak túdi gledoč ostalih točk mirovne pogodbe. Nemčija more pláčati 132 milijárd zlatih márk.

AUSTRIJA. Lúdstvo želej prikapčeno biti k Nemčiji, záto má sakši tjezen velke gyúlejše in votumdávanje poleg tega. Naša držáva in Česlovaška so proti tomi nastopile in právijo, ka de Jugoslávija zasédla Austrijo do Wildona, Česlovaška pa do Dunaja, či nedo Austriji enjali s propagandov ze Nemčijo. Prilike so trnok napnjene.

ITÁLIJA. Válastáš je vládi nej prineso večine, záto računajo z novim válastášóm. Socijalisti so dobili preko 100 kóvetov, fašisti in komunisti so nej zmágali.

PORTUGALSKA je pred pár dnévami mela revolucijo. Ščéjo nazáj monarhijo. Kak je revolucija skončana, se ešče nevej.

Gospodárstvo.

Prinas v Prekmurji že pá sújoča nastaniuje, več tjeđnov smo že nej dobili dežča in bi ga jáko trebela za vse polske pridelke. Či v krátkem cajti nede dežča, tak malo sená bode letos, ár na trávníkaj je samo tá rejtká tráva na vékše lakátnica velka, ova mála gosta, štera je mári šaláta, pa skoron od zemlé se je nej vtégnola.

Pa rávno tak se má zgoditi z sprotolésnjem sejanjom, či v krátkem cajti nede dežča, bár krumpiši, kukorica, graj in tikvi so lepo vó prišle samo ka okápanje se jáko teško dela, ár je zemla trnok súha.

Žito lepo cvetáj, to vremen jáko pasa žiti, ár ne piše vóter, pa túdi dežčevje nestépa doj žita cvetje, tak se lejko troštamo, ka rodno bode.

Ali sadij letos malo bode ár te tistoga hipa da je drevje nájpše cvelo, je zmérom dežč šou in tak je z cvetja práj doj záprao, po šterom se je nej moglo spárati.

Strokovni profesorje tak právijo, ka cvetje se rávno tak ženi kak, kakša štéč drúga stvár in samo oženjenoga cvetja se bode sád rodio. Ali kak je tá ženidva mogočna v tom pitanji so ešče nej státni. Ti edni tak právijo, ka to posredovanje včelé vršijo v takšo formo, ka se cvetni práj nanje zgrábi in one z ednoga cvetja v drúgoga odnosijo, po šterom se té ona in on práj oženita. Te drúgi pa to právijo, ka to ženidno posredovanje vóter doprináša svojov močjov.

Znižanje carine na slive. Da se pomnoži izvoz sliv, štere so v preminočem leti trnok bogáto obrodile, je poljedelsko ministerstvo zaprosilo ekonomsko-fin. odbor ministerstva, da se izvozno ceno na slive zniža za 30 odat.

Listnica uredništva.

Državna licejska knjižnica v Ljubljani. Na večkratno Vašo prošnjo iz našega lista štev. 8., 9. in 17. 1920 Vam ne moremo poslati, ker jih nimamo.

✚ SOKOLSTVO.

II. pokrajinski sokolski zlet v Osijeku. Na Vidovdan 28. junija se zberé jugoslovansko Sokolstvo v Osijeku dé pregléda svoje vrste in manifestira za sokolsko idejo. JSS. vábi vse člane, da se udeleži zleta v kar največšem številu. Tudi našo mládo društvo more biti zastopano. Kdor more, ta naj gre v Osijek. Bratje in sestre, ki se nameravjao udeležiti zleta v Osijek, se naj takoj javijo pri brati načelniki, kjer dobijo nadaljne informacije. Vožna cena je polovična. Vsak udeležnik more imeti predpisano legitimácijo, ki jih izdal JSS. Legitimácije so naročene in vúpamo, da jih v najkrajšem času dobimo. Vsak se naj že sedaj priskrbi sliko v velikosti 6x9 kajti brez slike, se ne izroči nobena legitimácija.

Zdravo!

RAZGLAŠUJTE v „PREKM. GLASNIKI“!

Leder, kože in poplati.

Kúpujem vsefelé kože, tudi vzemem v delo vsefelé sirove kože, štere se izdelújejo v fabriki I. Sinigoj, prvléj Steijer v Ljutomeri. V zálogi mam vsefelé ledra, poplate in tudi vse šusterske potrebščine. Poglednite v zálogo.

ALBIN SAGADIN

trgovina z ledrom

v BELTINCI, (Prekmurje).

Kam naj idemo?

Na znánje dam, ka sam moj gostilniški vrt in verando z kegliščem odpro! Vsaki dén friška piva na pipi, mrzla i topla jejstvina! V soboto i nedelo koncert! Jediní zabavni lokál v Murški Soboti.

Turk Jožef gostilničar.

NA ODAJ JE

krčma in rami Hodošček v Bákovcih. Uprašanja na g. Jožefa Turk krčmárja v M. Soboti.

TIKVENO OLJE

garantirano čisto, se dobi po najnižjoj ceni pri **A. Sagadin** trgovci z ledrom v BELTINCI.

Peterka Ivan

železna trgovina

v Murški Soboti, poleg Peterkove gostilne.

Priporočam vsefelé železo: kak plúge, dobre škéri, motike, lopate, rasoje, grable, lance, cveke, vékšo množino „Törske kosé“, posode, vsefelé farbe in dosta drugo dobro blágo po najnižjoj ceni.

Párna mašina i Turbina za mlin je k odaji.

Eeden 39 HP z engliške Maršalske fabrike visiko i nisiko párna sila kondenzátorski mašin, štéri je 12 let star, v deli je bio vsako leto samo 1 1/2 meseca. — Edna Turbina z Česke fabrike 16 konjski sil láda, za mlin, tam je jáko priličen gdé voda 2—4 metrov spedája má.

Ludovik Šiftar mlinar, M. Soboti.

Odá se večféle pohištva,

eden omár za knige, 2 divána, več stolov, 6 stocov, 12 plúčni fotelov, 3 velke gladale, 1 benzin motor 12 Hp pri **Vlaj Mihálj** gostilničari v Černelavci, poleg Murske Sobote.

Na znánje dámo, ka de v krátkom cajti

Prekmurska posojilnica

v Murški Soboti,

registrovana zadruga z omejeno zavezo, odprla v M. Soboti svojo

POSLOVALNICO.

Cil novoga peneznoga závoda je

POMOČ

vsem potrebnin. Za najmanjše interesiranje brezi drugih stroškov, kak intereši, štere do dosta manjši, kak vsej drugih bankaj, de dávala kredit na menice in intabulácijo. Za notri dáne peneze de dávala največše interese. Gda in gdé de odprla svojo poslovalnico, bomo právocajtno na glás dáli.

DIREKTORIJ.